

UÇUCU MADDELERİN ZARARLARINDAN İNSAN SAĞLIĞININ KORUNMASINA DAİR KANUN

Kanun Numarası : 5898
Kabul Tarihi : 7/5/2009
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 16/5/2009 Sayı : 27230
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 48

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; solumak, koklamak yoluyla veya başka bir şekilde kişilerde bağımlılık yapabilen ürünlerin kontrolünü sağlamak, özellikle çocukların erişimini ve kullanımını önleyerek onları bu maddelerin zararlı etkilerinden korumaktır.

(2) Bu Kanun; kırtasiye malzemesi, boya incelticisi, çakmak gazı ve benzeri maddeler ile yapıştırıcı olarak kullanılan ve uçucu madde ihtiva eden ürünleri kapsar.¹

Kontrol

MADDE 2 – (1) Bu Kanun kapsamına giren ürünler, hangi amaçla olursa olsun, çocuklara satılamaz, verilemez. Çocuklar tarafından kullanılabilme ihtimalinin varlığı halinde, bu ürünler yetişkinlere de satılamaz, verilemez.

(2) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin yarattığı sağlık riskleri konusunda çocukları ve gençleri bilinçlendirmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı müfredatına gerekli eğitim ve öğretim programları konulur.

(3) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin üretildiği veya kullanıldığı yerlerde çocuklar çalıştırılmaz.

(4) Bu Kanun kapsamına giren ürünler eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılamaz. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde ancak su bazlı yapıştırıcılar kullanılabilir. Yükseköğretim kurumları ile mesleki eğitim ve iş eğitimi yapan kurumların, eğitim gereği kullandıkları ve bu kapsama giren ürünler ancak hoş olmayan koku ihtiva etmeleri halinde kullanılabilir. Hoş olmayan koku ve miktarının ne kadar olacağı yönetmelikle belirlenir.

(5) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin üretildiği ve kullanıldığı yerlerde gerekli sağlık tedbirleri alınır.

(6) Bu Kanun kapsamındaki ürün bağımlılarının tedavi ve rehabilitasyonları Sağlık Bakanlığının koordinasyonunda, Sağlık Bakanlığı, ilgili diğer merkezi ve mahalli kurum ve kuruluşlar tarafından, gerekli merkezler açılarak yürütülür.

(7) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin dış ambalajları ile varsa iç ambalajlarına da sağlığa zararlı olduğu ve çocuklara verilemeyeceği görünür ve okunaklı bir şekilde yazılır. Bu uyarı yazılarına resim ve şekiller de eklenebilir. Bu uyarı yazılarının, resim ve şekillerin kaplayacağı alan, toplam alanın yüzde otuzundan az olamaz.

---

¹ 18/10/2018 tarihli ve 7148 sayılı Kanununun 34 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan “boya incelticisi gibi” ibaresi “boya incelticisi, çakmak gazı ve benzeri” şeklinde değiştirilmiştir.

(8) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin su bazlı olmaları veya bu ürünlere hoş olmayan koku katılması için teşvik edici tedbirler alınır.

Ceza hükümleri

MADDE 3 – (1) 2 nci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlülüklere aykırı hareket eden kişiler, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Sağlık için tehlikeli madde temini” başlıklı 194 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

(2) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olarak bu Kanun kapsamına giren ürünleri ihtiva eden yapıştırmacı kırtasiye malzemelerinin eğitim ve öğretim faaliyetinde kullanılmasına izin verenlere, beşyüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve bu kırtasiye malzemelerinin eğitim ve öğretim kurumunda kullanılması men edilir.

(3) 2 nci maddenin beşinci fıkrasındaki sağlık tedbirlerini almayan kişiye bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(4) 2 nci maddenin yedinci fıkrasındaki yükümlülüğe aykırı hareket edenlere, malın piyasa değerinin iki katı kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu cezanın miktarı beşbin Türk Lirasından az olamaz. Ayrıca, bu yükümlülüğe aykırı olarak ambalajlanan malların mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(5) Bu madde hükümlerine göre idari para cezasına ve diğer tedbirlere karar vermeye, mahalli mülki amir yetkilidir.

Yönetmelik

MADDE 4 – (1) Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasındaki teşvik edici tedbirler Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir.

b) Diğer hükümlerinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.²

Yürürlük

MADDE 5 – (1) Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesinin dördüncü, beşinci ve yedinci fıkraları yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

---

² 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 64 üncü maddesi ile bu bentte yer alan “ilgili Devlet bakanlıkları ile İçişleri, Millî Eğitim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Sanayi ve Ticaret bakanlıklarının görüşleri alınarak, Sağlık Bakanlığınca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

**5898 SAYILI KANUNA EK VE DEĐİŐİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŐ
TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Deđiőtiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5898 Sayılı Kanunun Deđiőtren veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe GiriŐ Tarihi
KHK/698	4	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte
7148	1	26/10/2018